

Í þetta hús á að vera gott að koma

Ólöf Kristín
Sigurðardóttir
safnstjóri Listasafns
Reykjavíkur

„Hér á að ríkja það andrúmsloft sem dregur borgarbúa til sín. Menningarlegt umhverfi, sem fólki liður vel í, en þó engin lognmolla. Hér eiga menn að geta tekið afstöðu með eða á móti stefnum og straumum í listum og menningarmálum. Rökrætt og deilt, ýmist á fundum eða sín á milli yfir kaffibolla. Í þetta hús á að vera gott að koma.“

Þessi orð lét þáverandi borgarstjóri í Reykjavík, Birgir Ísleifur Gunnarsson, falla í sýningarskrá fyrstu sýningarinnar sem opnuð var í nýju myndlistarhúsi í Reykjavík 24. mars árið 1973. Á sýningunni voru verk Jóhannesar S. Kjarvals og fljótlega var húsið kennt við listamanninn og nefnt Kjarvalsstaðir.

Kjarvalsstaðir voru fyrsta húsið sem reist var hérlendis sérstaklega til að sýna myndlist og varðveita. Húsið er byggingarlistarlegt undur sem ástæða er til að gefa gaum. Ekki hefur alltaf ríkt friður um starfsemina eða hönnun hússins og hafa viðhorf manna mótast af tíðaranda hverju sinni. Lengi var til dæmis deilt um loftið í sýningarsölunum – hvort það stæði myndlistinni fyrir þrifum eða hvort hönnun þess væri einstök laus í sýningarsal. Form loftsins er áberandi og það veitir dagsbirtu inn í sýningarsalina án

þess að listaverkin séu böðuð beinu dagsljósi. Nú, áratugum eftir að þessar deilur voru til lykta leiddar, hefur loftið áunnið sér stöðu sem byggingarlistarlegt snilldarverk og er eitt af einkennum hússins sem allt ber svip af glæsilegum stilbrögðum arkitektsins Hannesar Kr. Davíðssonar. Kjarvalsstaðir eru einstakur vitnisburður um norrænan mödernisma í byggingarlist, þar sem áhersla er lögð á ómeðhöndluð náttúruæfni og sjónsteypa er einkennandi.

Margt hefur breyst á þeim 50 árum sem liðin eru frá opnun Kjar-

valsstaða. Nú eru Kjarvalsstaðir starfræktir undir merkjum Listasafns Reykjavíkur og hluti af öflugri heild listasafna Reykjavíkurborgar ásamt Ásmundarsafni og Hafnarhúsi. Hlutverk Listasafns Reykjavíkur er að safna, varðveita, rannsaka og miðla myndlist, og gera borgarbúum og gestum þeirra kleift að fylgjast með því sem er að gerjast í myndlist. Nú telur safneignin meira en sautján þúsund listaverk af öllum gerðum, og er stór hluti safneignarinnar einstaklingssöfn listamannanna Kjarvals, Ásmundar Sveinssonar og Errós en einnig eru

í safneigninni rúmlega 4500 verk eftir íslenska listamenn frá ýmsum tímum, en einkum þó frá því eftir 1973 þegar Kjarvalsstaðir voru opnaðir. Í safneign Listasafns Reykjavíkur er einnig fjöldi verka eftir 189 erlenda listamenn með alþjóðlegan feril og tengsl við safnið eða við menningu og náttúru á Íslandi.

Listaverkin sem safnið varðveitir eru vissulega sá grunnur sem starfsemin stendur á, og er sýnilegastur í rannsóknum, útgáfum og sýningum á verkum Kjarvals, Errós og Ásmundar. Með sína ólíku sýningarstaði hefur Listasafn Reykja-

Þau orð sem fylgdu starfinu úr hlaði fyrir hálfri öld eru þó enn í fullu gildi. Í safnhús Listasafns Reykjavíkur á að vera gott að koma. en þar á ekki að ríkja lognmolla.

víkur einnig mikilvægu hlutverki að gegna sem sýningarvettvangur starfandi listamanna, þar sem verk listamanna, markmið þeirra og hugmyndir ná til fjölda fólks. Þannig er safnið vettvangur þar sem fólk getur speglað sig og samtíð sína í hugmyndum listamanna.

Margt hefur breyst á 50 árum, jafnt á vettvangi safnsins, í starfs-umhverfi listamanna og í væntingum gesta til miðlunar, þjónustu og aðgengis. Þau orð sem fylgdu starfinu úr hlaði fyrir hálfri öld eru þó enn í fullu gildi. Í safnhús Listasafns Reykjavíkur á að vera gott að koma. en þar á ekki að ríkja lognmolla.

Í þeim anda er leiðarljós safnsins að vera lifandi og framsækinn vettvangur þar sem tækifæri gefst til að kynnast fjölbreytileika myndlistar og upplifa margbreytilegt samhengi sköpunarverka listamanna.

Til hamingju með 50 ára afmæli Kjarvalsstaða! ■